

СЕКЦІЯ 5

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

Бакута С.В.

викладач,

*Кременчуцький льотний коледж Національного авіаційного університету
м. Кременчук, Україна*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

До інноваційних технологій навчання іноземних мов відносимо:

1. Джерела інформації, доступні через Інтернет.
2. Побудова концептуально-технологічної моделі навчання іноземним мовам в сучасному вузі.
3. Можливості використання Інтернет – ресурсів.
4. Сучасні мультимедійні програми є ефективний засіб оптимізації умов розумової праці.
5. Критерії ефективності використання технічних засобів навчання на заняттях з іноземної мови.

Джерела інформації, доступні через Інтернет для вивчення іноземної мови, можна класифікувати наступним чином: мовні довідники, словники, енциклопедії, зразки усного та писемного мовлення в слуховій, зоровій та змішаній модальності; інтерактивні текстові, аудіо- та відеоматеріали, спеціально призначені для навчання іноземної мови; спеціалізовані довідники і словники, електронні версії популярних і спеціальних журналів, газет, телевізійних програм, різноманітні сайти професійних організацій, товариств, університетів, відеофільми, тези і статті конференцій, тематичні підбірки і багато іншого [2].

Побудова концептуально-технологічної моделі навчання іноземним мовам в сучасному вузі передбачає певні етапи роботи:

1. Створення нових освітніх технологій з метою інтеграції світового освітнього простору.
2. Розробка методів і технологічної моделі інтернет-підручників.

3. Впровадження дистанційного навчання іноземним мовам (електронні підручники).

Розробка цілей і завдань кожного напрямку орієнтована на стимулювання інтелектуально-емоційного розвитку особистості, здатної здійснювати самостійну пізнавальну-комунікативну діяльність як в навчальній, так і в професійній сферах.

Розробка і впровадження інноваційних технологій змушує фахівців по-новому осмислити роль і місце іноземних мов в житті суспільства. В даний час істотно зросла необхідність професійної орієнтації мовної підготовки, значно розширилося коло орієнтованих на зовнішньоекономічну діяльність спеціальностей, в компетентність яких також входить і практичне володіння іноземними мовами.

Всі навчальні комп'ютерні програми так чи інакше передбачають відпрацьовування певних граматичних структур.

Можливості використання Інтернет - ресурсів величезні. Глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання будь-якої необхідної студентам і викладачам інформації, що знаходиться в будь-якій точці земної кулі: країнознавчий матеріал, новини з життя молоді, статті з газет і журналів, необхідну літературу і т.д. Студенти можуть брати участь у вікторинах, конкурсах, олімпіадах, що проводяться по мережі Інтернет, листуватися з однолітками з інших країн, брати участь в чатах, відеоконференціях і т.д. Студенти можуть отримувати інформацію з проблеми, над якою працюють в даний момент в рамках проекту.

Так як сучасний період розвитку цивілізованого суспільства характеризується процесом інформатизації, та впровадженням засобів сучасних інформаційних технологій в систему освіти і дає можливість удосконалювати механізми управління системою освіти на основі використання комунікаційних мереж, удосконалювати методи, форми і зміст відповідно до завдань розвитку особистості учня в сучасних умовах інформатизації суспільства. Це допомагає формувати вміння самостійно

здобувати знання і вести дослідницьку діяльність, використовувати комп'ютерні системи для діагностики, тестування і контролю знань.

Сучасні мультимедійні програми є ефективний засіб оптимізації умов розумової праці. Форми роботи з комп'ютерними навчальними програмами на заняттях іноземних мов включають вивчення лексики, відпрацювання вимови, навчання монологічного і діалогічного мовлення, навчання письму, навчання граматиці [1].

Для студентів мультимедійні технології є способом, за допомогою якого вони розширюють свої уявлення про навколишній світ. Використання мультимедійних технологій забезпечує більш повну і точну інформацію про досліджувані явища і об'єкти. Це підвищує якість навчання, дозволяє задовольняти і розвивати пізнавальні інтереси студентів, підвищує наочність навчання, дозволяючи використовувати важко доступний матеріал або той, який не можна використовувати без комп'ютера. Робота студентів стає більш інтенсивною, що дозволяє підвищити темп вивчення навчального матеріалу і збільшити обсяг.

Які критерії ефективності використання технічних засобів навчання на заняттях з іноземної мови? По-перше, вони повинні підвищувати продуктивність праці. По-друге, здійснювати зворотний зв'язок і контроль всіх дій студентів. По-третє, підвищувати інтерес до вивчення мови.

Використання нових інформаційних технологій у навчанні іноземних мов, безсумнівно, несе в собі величезний педагогічний потенціал, будучи одним із засобів, що перетворюють навчання іноземної мови в живий творчий процес.

Список використаних джерел:

1. Агапова Г.Ф. Применение инновационных технологий в обучении иностранному языку в вузе. УО «Гродненский государственный университет имени Я.Купалы».
2. Артамонова Л.А. Инновации в обучении английскому языку студентов неязыковых вузов. Нижегородский университет им. Н.И. Лобачевского 2012г.

Балацька Л.П., Драпалюк Г.С., Пиндик Н.І.
старший викладач,
Національний університет «Львівська політехніка»,
м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ГУМАНІТАРНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Курс «Друга іноземна мова», що входить у навчальні програми підготовки спеціалістів у технічному вузі, переслідує практичну, розвиваючу, загальноосвітню та виховну мету. Практична мета і завдання навчальної дисципліни полягають у практичному оволодінні студентами різними видами мовленнєвої діяльності (усне та письмове спілкування) відповідно до навчальної програми.

Геополітичне положення та сучасний економічний стан України, сусідство з Європейським Союзом, тісні політичні, економічні, культурні та інші суспільні контакти з усіма німецькомовними країнами, а також процес євроінтеграції вимагають знання іноземних мов, зокрема німецької мови як обов'язкового компоненту вищої освіти. Інтеграція України у європейський простір та реальні можливості участі у міжнародних проектах, навчанні, проходженні практики мотивують студентів вищих навчальних закладів, зокрема технічних університетів, до вивчення другої іноземної мови.

У Національному університеті «Львівська політехніка» студентам напрямків «Журналістика», «Туризм», «Міжнародні відносини» та «Міжнародна Інформація» пропонується курс другої іноземної мови рівня А1 - В1. За вибором студента передбачено викладання німецької, польської, французької, та японської мов як другої іноземної. Програма навчальної дисципліни забезпечує формування у студентів комунікативної компетенції, яка необхідна для спілкування у знайомих ситуаціях, які зустрічаються в академічному та загально-професійному контекстах.

Так, наприклад, вивчаючи цикл тем з країнознавства студенти напрямків «Міжнародні відносини» та «Міжнародна інформація» знайомляться не лише

з культурологічними аспектами країни, мову якої вони вивчають, а й опрацьовують матеріали, пов'язані з їх основним фахом, зокрема теми: державотворення, політичні органи влади, партії та ін. У такий самий спосіб студенти напрямку «Журналістика» вивчають лексику фахового спрямування, наприклад - засоби масової інформації Німеччини чи інших країн, мову яких вони вивчають. Студенти напрямку «Туризм» опановують лексичний матеріал, пов'язаний із сферою туризму, а саме: процедура поселення в готелі, харчування, види транспорту та інше.

На сучасному етапі досягненню мети комунікативного, професійно-орієнтованого курсу «Друга іноземна мова» сприяє використання інноваційних технологій для підвищення ефективності навчального процесу, основу яких складають інтерактивні ресурси (інтерактивне навчання, проектна робота, рольові ігри), яким відводиться надзвичайно важлива роль у системі сучасної освіти.

Інформаційні та комунікаційні технології безпосередньо пов'язані із залученням комп'ютеризованого навчання (інтернет-ресурсів, дистанційне навчання, використання віртуального навчального середовища як одного із компонентів самостійної роботи), які підвищують ефективність засвоєння студентами навчального матеріалу, посилюють їхню зацікавленість та активність в оволодінні знаннями.

Мультимедійні засоби мають достатньо переваг у навчальному процесі на заняттях з іноземної мови, зокрема при вивченні другої іноземної:

- роблять навчальний процес динамічним;
- дають можливість слухати іноземну мову від носіїв мови;
- сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності.

Мультимедійні та цифрові носії інформації дозволяють студентам самостійно виконувати завдання і таким чином ефективніше використовувати час для роботи на занятті.

Електронний навчально-методичний комплекс дисципліни «Друга іноземна мова», розміщений у віртуальному навчальному середовищі (ВНС)

НУ «Львівська політехніка», охоплює широкий діапазон навчальних видів діяльності, необхідних для вироблення комунікативних навичок, забезпечує інструментами контролю та самоконтролю за виконанням завдань, можливістю оцінки та самооцінки навчальних досягнень. Слід відзначити, що в цілому ВНС – це контрольована сфера діяльності, що управляється викладачем та має за мету опанувати певний обсяг навчального матеріалу.

Для другої іноземної (німецької) мови доцільно використовувати автентичні навчальні матеріали, навчальні платформи, on-line вправи, наприклад підручники німецької мови «Menschen», Hueber Verlag, 2015; «Schritte International neu», Hueber Verlag, 2016, які є забезпечені пакетом цифрових носіїв. Це створює сприятливе середовище для інтерактивного та інтегрованого навчального процесу. Таким чином, головним завданням реалізації навчальної програми дисципліни «Друга іноземна мова» є використання традиційних та інноваційних форм і методів навчання, які б, доповнюючи одне одного, становили єдину систему, яку можна адаптувати до особливостей навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Амеліна С. М., Аззоліні Л.С. та ін. Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України. – К: Ленвіт, 2006 - 90с.
2. Драпалюк Г.С., Пиндик Н.І., Тимняк З.С. Електронний навчально-методичний комплекс «Друга іноземна мова (німецька) ч.1,2 Адреса розміщення:<http://vns.lp.edu.ua/course/view/php?id>

Басов В.В.

Сергіна С.В.

*Національний технічний університет
«Харківський Політехнічний Інститут»,
м.Харків, Україна*

ОВОЛОДІННЯ КОМУНІКАТИВНИМИ ІНШОМОВНИМИ УМІННЯМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Якісна мовна підготовка студентів не можлива без використання сучасних освітніх технологій. Сучасні технології у викладанні іноземних мов – це професійно-орієнтоване навчання іноземної мови, проектна робота в

навчанні, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами, дистанційні технології в навчанні іноземних мов, створення презентацій в програмному середовищі Microsoft PowerPoint, використання ресурсів всесвітньої мережі Internet [2].

Мовний матеріал комп'ютерних занять співвідноситься з мовним матеріалом основних занять і по можливості розширюється. Головна їх ціль закріпити і відробити пройдений матеріал. Незважаючи на те, що по своїй меті вони є допоміжними, їхня роль просто величезна. За допомогою сучасних мультимедійних засобів надається маса можливостей для закріплення, відпрацьовування, вивчення і запам'ятовування нових слів і мовних оборотів, а також для розвитку розмовних навичок. Робота унікальна не тільки тим, що здатна допомогти вирішити основні задачі навчання в захоплюючій, невимушеній формі, але і дозволяє спробувати свої сили й оцінити свій рівень володіння комунікативними вміннями за допомогою комп'ютера.

Підвищення інтересу до мультимедійних технологій зв'язано, насамперед, з можливістю робити досить складні програми без допомоги професійних програмістів. Спеціальні редактори (інструментальні засоби мультимедіа) дозволяють викладачам самим створювати авторські мультимедійні програми, і вони можуть творчо використовувати їх на заняттях іноземної мови [1].

Мультимедійні технології дозволяють інтегровано використовувати різні носії інформації: текст, графічні зображення, звук, анімацію і відеофрагменти. Особливу цінність представляє той факт, що ці елементи зв'язані один з одним: текст супроводжується ілюстраціями, усним мовленням, відеороликами і т.д.

Використання комп'ютерних програм сприяє швидкому формуванню мовних навичок. Спільне використання різних видів представлення інформації дозволяє значно прискорити процес запам'ятовування.

Реалізується комплексний підхід до навчання іноземним мовам – можна одночасно навчати усім видам мовної діяльності в їхньому взаємозв'язку.

За допомогою комп'ютерних програм можна вивчати мову в індивідуальному темпі і послідовності, що дозволяє враховувати психологічні особливості кожного. Використання комп'ютерних програм позитивно впливає на мотивацію до вивчення мови. Позитивна атмосфера на занятті і зацікавленість в предметі вивчення мають дуже велике значення.

У студентів необхідно сформувати вміння критично оцінювати навчальні програми, сайти Інтернету з погляду їхньої ефективності для навчання іноземним мовам і відповідності цілям навчання. Саме грамотний добір дозволить забезпечити ефективність упровадження нових технологій [2].

Ефективним засобом поглиблення роботи з мовним матеріалом є використання ігрових прийомів змагального характеру, зв'язаних з підрахунком балів або варіюванням часу виконання завдань, у яких студенти змагаються з комп'ютером; друг з другом або самі з собою, прагнучи поліпшити свій результат. Існує численна група ігор, у яких традиційні форми роботи з мовним матеріалом типу gap-filling (заповнення пропусків), multiple choice (множинний вибір), matching (підбір), question-and-answer (питання-відповідь) і ін. перетворені в гру-змагання [1].

За допомогою комп'ютерних ігор привносяться елементи комунікації в багато вправ, позбавлених комунікативної спрямованості; збільшується повторюваність мовних одиниць завдяки можливості багаторазового використання однієї і тієї ж гри з варіюванням мовного матеріалу й умов (швидкість, кількість спроб і т.п.); доступність гри в будь-який час, навіть під час відсутності викладача.

В останні роки у торговій мережі поряд з підручниками, посібниками та зошитами з'явилося чимало аніматизованих навчальних курсів з іноземних мов, які є мультимедійними продуктами; на екран разом із текстовою інформацією подається різноманітна графіка (статичне зображення,

малюнки, фотографії, схеми, таблиці, мультиплікація, динамічне зображення, відео-фрагменти) і звук (мова, музика, функціональні шуми і звуки). Текст і зображення можуть бути кольоровими, супроводжуватися фонограмою і звуковими ефектами. Крім мультимедійних курсів у процесі навчання можуть використовуватися електронні словники, енциклопедії, ігри-пригоди.

Аналізуючи усі джерела інформації за розглянутою темою, можна виділити такі види комп'ютерних ігор і вправ: 1) запитання-відповідь; 2) ігри із словником; 3) конструювання-відновлення тексту; 4) заповнення пропусків у тексті шляхом можливого редагування; 5) добір відповідностей із частин складних речень за асоціаціями; 6) рольові ігри; 7) моделювання; 8) конкорданс; 9) ігри з малюнками; 10) звукові ігри; 11) змішані ігри.

Звичайно, на заняттях іноземної мови не можна використовувати комп'ютер постійно, тому що є безліч інших задач, вирішити які можна лише при безпосередньому спілкуванні. Але і недооцінювати роль таких занять не можна. Саме комп'ютерне навчання несе в собі величезний мотиваційний потенціал і відповідає принципам індивідуалізації навчання.

Список використаних джерел

1. Бовтенко М.А. Компьютерная лингводидактика: Учеб. пособие / М.А.Бовтенко. - Новосибирск: Изд-во НГУ, 2000. - с. 91.
2. Вискарь О.В. Дистанционное обучение и его возможности при обучении иностранным языкам / О.В. Вискарь // Соврем. технологии обучения в высшей школе: Материалы конф. - Хабаровск, 1999. - С. 92-93.

Гарбуза Т. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Київський національний торговельно-економічний університет,

м. Київ, Україна

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сьогодні змішане навчання називають освітою третього покоління. Перше покоління – це коли на аудиторних заняттях використовувалися радіо- і телевізійні передачі в режимі прямої трансляції. Друге покоління – це

використання простих інформаційних технологій: навчання із застосуванням комп'ютера та початкове навчання на основі інтернет-технологій. Третє покоління – це традиційне аудиторне навчання з використанням різноманіття інформаційних технологій для самостійної роботи студентів.

Сьогодні можна з упевненістю стверджувати, що змішане навчання – це необхідність. Завдяки йому освітній процес стає гнучким (так як забезпечується незалежність навчального курсу від часу, тривалості занять), модульним (можна планувати індивідуальну освітню траєкторію відповідно до освітніх потреб), доступним (досягається незалежність від географічного положення студента), мобільним (завдяки налагодженій зв'язку між студентом і педагогом).

Крім того, змішане навчання дозволяє одночасно охопити велику кількість студентів, використовувати різні дидактичні підходи в навчанні, дає можливість інтегрувати в процес навчання такі допоміжні елементи, як відео-та аудіоролики, графіки і схеми, посилання на інтернет-ресурси, спілкування на форумах і обмін інформацією.

Фактично концепція змішаного навчання існувала вже в XX столітті, в 60 - х роках, але термінологія була вперше запропонована в 1999 році в прес-релізі американського Interactive Learning Center, який вирішив змінити назву на EPIC Learning. У медіа-матеріалів говорилося: «... Ми починаємо надавати програмне забезпечення для навчання через Інтернет, використовуючи власну методологію Blended Learning». Трактування терміну значно різнилися, поки в 2006 році не вийшла книга авторів Бонк і Грем, які уточнили, що змішане навчання має на увазі мікс освіти «обличчям до обличчя» і через комп'ютер. В наші дні під Blended Learning мається на увазі об'єднання можливостей Інтернету та цифрових медіа з навчанням в аудиторіях [1].

Студент відвідує аудиторні заняття, але при цьому широко використовуються і так звані Computer-Mediated Activities, тобто медіатором

освітньої активності виступають комп'ютер, онлайн-режим, мобільні девайси і спеціальні навчальні програми / платформи / ресурси.

Найчастіше вживаються такі синонімічні назви даного підходу до навчання іноземним мовам, як Hybrid Learning (гібридне навчання), Technology-Mediated Instruction (навчання за допомогою технологій), Web-Enhanced Instruction (навчання, що підкріплюється можливостями інтернету) і Mixed-Model Instruction (навчання в змішаному режимі) [2].

Концепція змішаного навчання (Blended Learning) є поєднанням трьох складових: дистанційного навчання (Distance Learning), навчання в класі (Face-To-Face Learning) і навчання через Інтернет (Online Learning).

Виділяють шість моделей інтеграції змішаного навчання:

Face-to-Face Driver (модель, спрямована на підкріплення традиційного очного навчання). Викладач особисто дає основний обсяг освітнього плану, по мірі необхідності включаючи онлайн навчання як допоміжний. Ця модель часто включає в себе аудиторну і лабораторну роботу на комп'ютерах.

Rotation Model (ротаційна модель). Відбувається чергування традиційного очного аудиторного навчання і самостійного онлайн навчання в індивідуальному режимі (наприклад, через Інтернет за планом посилянь, складеним викладачем; на спеціальному сайті).

Online Lab (онлайн-лабораторія). Онлайн-платформа використовується для проведення всього курсу навчання на аудиторних заняттях. Таке навчання проходить під керівництвом і контролем викладача. Дана програма може поєднуватися з традиційною в рамках звичайного розкладу.

Self-Blend Model (модель "Змішай сам"). Студент самостійно вирішує, які з традиційних (Brick and Mortar) курсів йому необхідно доповнити віддаленими онлайн-заняттями.

Online Driver Model (переважно дистанційне онлайн-навчання). В основному ця модель передбачає навчання в режимі онлайн – через платформу і віддалений контакт з викладачем [3].

У чистому вигляді ці моделі використовуються рідко. Зазвичай їх комбінують. Наприклад, Face-to-Face з Flex: крім відвідування занять, студенти самостійно займаються онлайн, а незрозумілі моменти обговорюють потім з педагогом.

В змішаному навчанні є все, що потрібно, щоб заговорити на іноземній мові: живе спілкування, перегляд відеороликів і аудіювання, вивчення нових слів в ігровій формі тощо. Blended learning дозволяє взяти найкраще з онлайн- і офлайн-форматів і позбутися від їх недоліків. За допомогою сучасних технологій можливо повністю занурити людину в мовне середовище. Це робить навчання більш комфортним і ефективним.

Список використаних джерел

1. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. М. Кухаренко, С. М. Березенська, К. Л. Бугайчук, Н. Ю. Олійник, Т. О. Олійник, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко, А. Л. Столяревська; за ред. В. М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.
2. The Definition of Blended Learning. [Електронний ресурс] – Режим доступа: <http://www.teachthought.com/blended-learning-2/the-definition-of-blended-learning/>
3. Смешанное обучение: ведущие образовательные технологии современности [Текст] / М. Л. Кондакова, Е. В. Латыпова // Вестник образования. – 2013. -№ 9 (2759). - С. 54-64

Зелінська Н.С.

викладач,

Національний авіаційний університет,

м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНТЕРНЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Інформаційні технології стрімко увійшли до нашого повсякденного життя. Сучасні студенти не уявляють себе без користування гаджетами з цілодобовим доступом до мережі Інтернет, що дозволяє розширювати межі власних знань майже до безкінечності. Поряд з тим у сучасному світі існує нагальна потреба спілкування на певні теми з іншомовними

співрозмовниками. Професійна сфера, відпочинок, хобі, ділові зустрічі – важливість володіння іноземною мовою у сучасному житті неможливо переоцінити.

Студенти немовних спеціальностей вивчають англійську мову для спеціальних цілей (ESP), включно з курсом ділової англійської мови, яка започаткувала свою історію та набирає все більшої популярності ще з 60-х років минулого століття. Раніше вважали, що курс англійської мови для спеціального вжитку передбачає викладання конкретного словника. Однак у багатьох робочих ситуаціях, як відомо, дорослі учні (професіонали або майбутні спеціалісти), володіють технічними термінами, пов'язаними зі сферою їх діяльності, краще викладача, який часто не знає термінології для конкретної галузі. Потреби сучасних студентів: навчитися вбудовувати терміни у власні висловлювання; розуміти автентичні тексти, які містять певні сталі вирази; ефективно спілкуватися в типових ситуаціях, які виникають на робочому місці.

Дорослі привносять до будь-якого навчального контексту власний життєвий досвід, вплив навколишньої дійсності та попередньої освіти. Американський педагог Малколм Ноулз, який займався проблемами навчання дорослих, у своїй праці, опублікованій ще у 1973 році, дав визначення поняття «андрагогіка» як «мистецтво та наука, що допомагає дорослим вчитися», а в його пізніших публікаціях ми знаходимо визначення цього поняття як «наука розуміння (теорія) та підтримка (практика) повсякденної та загальноосвітньої освіти дорослих». Ця робота визначила деякі вихідні умови щодо освіти дорослих, які продовжували впливати як на розуміння формального та неформального навчання, так і на навчально-практичну діяльність у різних сферах.

Слід враховувати мотивацію студента до навчання, зовнішні та внутрішні чинники якої можуть значною мірою впливати на самоосвіту. Наприклад, мотивація студента перед підготовкою до іспиту з іноземної мови у рамках навчального плану чи тесту на володіння іноземною мовою з

подальшим отриманням сертифікату, буде значно відрізнятись. Мотивація першого буде нагадувати поведінку бігуна на короткі дистанції. В той час як подальше визнання на вищому рівні (отримання документу про рівень володіння іноземною мовою для успішного працевлаштування) мотивує набагато краще та дає надію на довготривалий результат у вигляді більш ґрунтовних знань.

Дорослі учні також мають певні очікування та власні переконання щодо ефективності роботи над мовою як під час аудиторних занять, так і під час самостійної роботи. Це може виступати своєрідним фільтром для педагогів щодо прийняття власних рішень і може додавати впевненості щодо доречного застосування навчальних технологій (як класичних так і сучасних) в класі. З одного боку, такий підхід полегшує роботу викладача, за умови якісного зворотного зв'язку від студентів щодо їх очікувань (анкетування та ін.). На допомогу приходять інтерактивні форми навчання, в процесі яких учні та вчитель знаходяться у режимі діалогу, бесіди один з одним. Це не тільки традиційна взаємодія «учитель-учень», але й «учень-учень», які виступають рівноправними учасниками комунікації. Студенти навчаються демократичному спілкуванню, критичному мисленню, вмінню приймати самостійні рішення. З іншого боку, це вимагає від викладача спілкування «на рівних» не тільки у питаннях іншомовної комунікації, але і у питаннях професійної освіти. Вчитель мусить постійно вчитися, поглиблюючи власні знання у певних галузях як то телекомунікації, аеронавігація, радіотехніка, електроніка та інші.

Викладачі та студенти більше не ізольовані від мови та культури країни, мова якої вивчається. Вони можуть приймати активну участь у житті світової англomовної спільноти. Соціальні сервіси мережі Інтернет дозволяють здійснювати спільне користування контентом у межах відповідної групи. Користувачі з середовища студентів можуть утворювати мережеві співтовариства під керівництвом викладача для досягнення певних навчальних цілей, використовуючи так звані інструменти Веб 2.0 (форуми,

блоги та вікі) з можливістю практичного їх застосування: створення власних веб-ресурсів для подальшого обміну та обговорення з іншими користувачами.

Отже, першочергове завдання викладача: задовольняти потреби студента у отриманні знань для подальшого їх застосування у робочому середовищі, де вправне володіння молоді сучасними інформаційними технологіями з розважальними цілями може бути успішно використане з навчальною метою, формуючи новий освітній інтерактивний простір.

Список використаних джерел

1. Motteram Gary. Innovations in learning technologies for English language teaching. British Council. – 2013.
2. Riddell David. Teach English as a foreign language. – Macmillan, 2010.
3. Вчимося жити разом. Курс підготовки вчителів. Модуль 3. Методологія викладання курсу «Вчимося жити разом». 3.3. Огляд інтерактивних методів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lt.multycourse.com.ua/ua/page/19/67#2>
4. Стеценко Г.В. Технологія Веб 2.0 як засіб використання освітніх веб-ресурсів майбутніми вчителями інформатики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://galanet.at.ua/publ/1-1-0-27>

Огородник Н.Є.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Херсонська державна морська академія,
м. Херсон, Україна*

СЦЕНАРНА ОРГАНІЗАЦІЯ АНГЛОМОВНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФЛОТУ

Спілкування, будучи складним і багатоплановим процесом обміну інформацією, передбачає прояв безлічі супутніх чинників його успішності. Природно, що в контексті багатонаціонального, а, отже, багатомовного та багатокультурного екіпажу, діючого в критичних умовах, істотно загострюється значущість усіх особливостей мовленнєвої комунікації: лінгвістичних, паралінгвістичних, культурних і дискурсивних. Однак, за певних умов зазначені обставини з факторів, що сприяють успішному спілкуванню, фактично перетворюються на бар'єри до взаєморозуміння. Низький рівень володіння англійською мовою, незнання норм і правил

мовленнєвої поведінки представників різних народів, що спостерігаються у більшості моряків, обумовлюють їхні певні емоційні реакції, вчинки та дії, закономірно утруднюючи й без того ускладнений надзвичайними обставинами процес комунікації.

Проект CAPTAINS [2] задумано у руслі інтеграції англійської мови з іншими предметами. Іншими словами, комунікативне вивчення англійської мови відбувається одночасно з оволодінням професійними знаннями і практичними навичками та вміннями в зв'язку з певними надзвичайними обставинами. Варто відзначити також, що в основу проекту покладено узагальненні результати інших успішних європейських проектів у галузі професійної освіти, а також висновки наукових досліджень у сфері безпеки на морі, а саме:

- проекту SOS (*Safety on Sea*) щодо гармонізації освітнього процесу в морських навчальних закладах ЄС шляхом узгодження змісту навчальних програм і безпосередньо навчального процесу з урахуванням передового досвіду країн Північної Європи;

- проекту IMO із стандартизації професійного спілкування моряків в екстремальних ситуаціях, а саме розроблені стандартні фрази і Модельний курс 3.17 – *Maritime English* як базу для відібраних кейсів і передбачуваних варіантів розвитку сценаріїв [3];

- проекту MAIDER (*Maritime Aids' Development for Emergency Responses*) зі збору, вивченню та систематизації повідомлень про аварії, аварійні та небезпечні ситуації на морі, що виникли внаслідок негативного впливу людського фактору. Створення на їх основі інформаційної бази з обраних сценаріїв, представлених у форматі навчального відео у виконанні моряків-професіоналів на спеціальних комплексних тренажерах, мало на меті подальше впровадження їх у навчальний процес для відпрацювання необхідних дій у повному обсязі.

Сценарний підхід, тобто навчання через сценарії в контексті когнітивних і комунікативних методів навчання засновано на концепті *сценарію* як вербальної реалізації певної моделі мовленнєвої взаємодії членів екіпажу в критичних ситуаціях. Спеціально розроблене комп'ютерне програмне забезпечення уможливорює модуляції моделей залежно від стратегії і тактики мовленнєвої поведінки, а також етапу навчання – початкового, середнього або просунутого.

Структура сценаріїв створюється за допомогою так званих опорних елементів, або семантичних примітивів, за Р. Шанком. Якщо учасники спілкування виконують стилістично нейтральні ролі, вони користуються стандартними фразами. Для наближення спілкування до реального життя здійснюється модулювання сценаріїв і стандартних мовленнєвих зразків залежно від стратегії поведінки учасників, як-от: 1) прохання зробити – згода; 2) прохання зробити – відмовки, вмовляння – згода; 3) прохання зробити – відмова, поступка; 4) сварка, взаємні дорікання, безкомпромісність. Залежно від етапу навчання здійснюється також поступове ускладнення використовуваних мовних засобів: від базових на початковому етапі до фразеологізмів – на просунутому [1].

Курс навчання побудовано таким чином, щоб навчити виявляти сценарії у континуумі професійного морського дискурсу, здійснювати взаємообумовлені мовленнєві дії з урахуванням тактики мовленнєвої поведінки, тобто намірів учасників комунікації (наприклад, добитися виконання, відмовитися виконувати, наполягти на своєму тощо), дотримуючись при цьому властивої даному сценарію модальності – емоційного фону спілкування.

Як відомо, сценарії у дискурсивному просторі відбуваються тут і зараз. Проте, тільки-но ролі виконано і спілкування завершено, сценарії припиняють своє існування. Втім, їх можна й потрібно відтворювати у пам'яті або записах. Так, на основі відеозаписів дискурсу відбуваються аналіз і розпізнання сценаріїв мовленнєвої поведінки, інтерпретація намірів

учасників комунікації й оцінка емоційного фону спілкування, а також ідентифікація застосованих комунікативних тактик і стратегій та властивих їм мовних засобів.

Вважається, що сценарна організація спілкування, заснована на рекурентності (повторюваності та періодичній відтворюваності) характерних для певних ситуацій сценаріїв мовленнєвої поведінки, дозволяє знаходити рішення навіть за умов нестачі знань, спираючись на збережені в пам'яті сценарні фрейми та зменшуючи витрати інтелектуальних ресурсів людини.

Список використаних джерел

1. Солдатенкова Т. Н. Системность сценарного подхода в методике преподавания речевых навыков от начального до продвинутого этапов обучения. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://lirias.kuleuven.be/bitstream//pdf>
2. CAPTAINS Project Website <http://www.captains.pro/>
3. Maritime English Model Course 3.17. - London. – IMO, 2000. – 138 p. –Available from Internet: <http://www.marifuture.//IMONewMaritimeEnglish.pdf>

Петренко Т. Ю.

асистент,

Прикарпатський університет імені Василя Стефаника,

м. Івано-Франківськ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. НА ПРИКЛАДІ INSTAGRAM

У сучасному світі високих технологій викладачі стикаються з багатьма викликами, яких не знали представники так званої «старої школи». Поступово класичні методи викладання відходять на другий план, а їх місце посідають інноваційні, незвичні, але підчас набагато ефективніші. Викладач перестає бути джерелом інформації, а стає, натомість, так званим каталізатором навчання, який спонукає студентів до активного здобування та застосування знань. Згідно з особистісно орієнтованим підходом до

викладання англійської мови, потреби студента завжди повинні бути у пріоритеті.

Тож які вони, ці потреби? Сучасні студенти належать до так званого покоління міленіалів. Їхні уподобання щодо освітнього середовища – це орієнтованість на практичні аспекти, інтерактив з використанням сучасних технологій, навчання методом "проб і помилок", залучення до навчального процесу ігрових елементів. Велике значення також мають комунікація при роботі в групі та тісний контакт і позитивне ставлення викладача. [1]

Міленіали виросли в епоху Інтернету. Вони змалечку навчилися користуватися різноманітними гаджетами – комп'ютерами, планшетами, смартфонами, а соціальні мережі стали невід'ємною частиною їхнього життя. Таким чином, використання соц. мереж для навчання дуже позитивно сприймається студентами.

Однією з найпопулярніших соціальних мереж зараз є Instagram. Це мобільний додаток, що дозволяє користувачам завантажувати фотографії та відео у мережу, застосовувати до них фільтри, додавати опис, а також поширювати їх через низку інших соціальних мереж. [2] Налаштування профілю також дозволяють приховати контент від небажаних очей і зробити його доступним лише для групи обраних (у даному випадку – для групи студентів та їхнього викладача). Також доцільно використовувати мітки-хештеги для кожного окремого завдання, наприклад #winterholidaysproject, #hometask1204, для швидкого пошуку.

Далі наведемо декілька прикладів використання Instagram з навчальною метою.

1. Найкращий шлях підтримувати контакт під час зимових канікул та дистанційного навчання – це ділитися фотографіями з одногрупниками. Студентам можна запропонувати завантажувати якомога більше фото з їхнього відпочинку з описом англійською мовою та спонукати їх до обговорення у коментарях. Так само студенти можуть документувати певні

стадії виконання завдань (у тому числі і з інших навчальних дисциплін) і коментувати їх англійською мовою.

2. Презентації на заняттях також можна проводити без застосування громіздких проекторів. Студенти завантажують фото (до десяти на одну публікацію) і розповідають про кожне у той час, як одногрупники переглядають їх на своїх телефонах.

3. Можливо застосовувати фото і для навчання граматики. Так, під час вивчення модальних дієслів, можна запропонувати студентам сфотографувати або підшукати фото, яке б вимагало модального дієслова для опису. Наприклад, сфотографувати знак, що забороняє паркування, і підписати “This sign means people *mustn't* park their cars there”.

4. З метою навчання письма, можна проводити конкурси на найкращий опис до запропонованих фотографій. Викладач підшукує цікаві світлини і пропонує студентам якомога детальніше описати їх.

5. Студентам з більш високим рівнем володіння мовою можна запропонувати однакові фото і дати завдання вигадати та записати історію, що базуватиметься на тому, що вони бачать. Таке завдання спонукає до активного застосування іноземної мови для творення, залучаючи розумові навички найвищого рівня.

6. Іншою корисною для використання у вивченні мови функцією Instagram є можливість публікувати відео. Дозволеної додатком однієї хвилини цілком достатньо для запису невеличкого монологу або й діалогу на задану тему. І таких хвилинних відео може бути нескінченна кількість. Є декілька варіантів роботи з такими відео:

- викладач начитує фрази-моделі, до яких студенти мають доступ у будь-яку хвилину, можуть повторювати їх, запам'ятовувати, практикуватися у вимові;
- студенти записують власні монологи або діалоги і завантажують їх для оцінки і обговорення викладачем та іншими студентами;

- викладач або студенти знаходять і завантажують хвилинні уривки з автентичних фільмів, передач, випусків новин і т. ін. з метою розшифрування сказаного та імітування вимови носіїв мови.

Безперечно, даний перелік способів застосування Instagram для вивчення англійської мови не є остаточним. Головним є творчий підхід до викладання та врахування потреб та інтересів студентів, які з найбільшою вірогідністю досягнуть успіхів у навчанні, якщо відчуватимуть себе залученими до процесу навчання та матимуть змогу по мірі можливостей впливати на те, що і як вони вивчають.

Список використаних джерел

1. Амосова. К. Кто такі "міленіали", і як навчати таких студентів [Електронний ресурс] // Українська правда: [інтернет-газета]. - Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/columns/2018/01/16/228473/> (дата звернення 26.03.2018).
2. Instagram [Електронний ресурс] // Вікіпедія: вільна енциклопедія. – Електронні дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Instagram> – Дата останньої правки: 23.03.18. – Дата перегляду: 26.03.18.

Wang Jinba
associate professor of English,
Foreign Languages Department
Yuncheng University,
Yuncheng, China

关于中国大学英语专业如何利用网络资源的批判性思维能力研究

在信息时代，使用互联网得到信息已成为大学生学习过程的重要组成部分。现在绝大多数的大学鼓励其学生尽可能使用网络信息，并且认可其自身给学生所提供的网络资源方面的能力。但是在互联网上所发布的信息质量难以管控，任何的人有机会在网上发布任何的信息。因此需要我们自身来判断网上所提供的信息是否正确，或者是不道德的，非法的或有偏见的。做出这种判断的能力是可以学习并培养的。这种决策过程称为《批判性思维》。本研究的目的是调查中国大学英语专业学生在使用网络信息的时候采取何种批判性思维。具体而言，这项研究指出以下研究问题：

- 1) 学习者在从互联网获取信息时，是否运用了批判性思维。

2)如果是，使用了何种**批判性思考**过程；如果不是，对于教育工作者又意味着什么？

3)在处理来自互联网的信息时，哪些批判性思维过程可以认为是与之**相关的**？

理论基础：批判性思维包含能够引发赞美或责备、接受或不接受、对成就的欣赏或限制的逻辑思维。最重要的是，批判性思维将提供做出决定所需要的依据。通信网络伴随着全球通用的协议而发展，互联网已成为世界上最大的图书馆。

互联网迅速成为社会上重要的大众传播媒介。因此互联网具有教育性的影响力。这种情况有教育影响力。这种影响的实质是什么？特别是，必须探索其在计算机中介的通信和信息检索以及在教育内容检索方面的相关应用。

Schrock (2000).

制定了一套用于判断互联网资源的关键标准。他的关键标准经常引用在研究文献中，因此我们将其当本研究的出发点。他提供了用户在使用互联网信息时应考虑的四个关键标准。就是可靠性，权威性，客观性和相关性。

方法：研究的题目是本研究中使用的两种工具。第一个使用了一系列限制回答问题，目的是检验学生如何使用提供给他们的互联网信息。第二个工具是一份书面问卷，检查学生对互联网上的信息以及实际使用的过程的看。